

**UCHWAŁA NR XLVIII/434/2022
RADY MIEJSKIEJ NOWOGRODU BOBRZAŃSKIEGO**

z dnia 26 stycznia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia programu wspierania rodziny na terenie gminy Nowogród Bobrzański na lata
2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159, 1006 i 1981) Rada Miejska Nowogrodu Bobrzańskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program wspierania rodziny na terenie gminy Nowogród Bobrzański na lata 2022-2024 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nowogrodu Bobrzańskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Tomasz Sawicki

Załącznik do uchwały
Nr XLVIII/434/2022
Rady Miejskiej Nowogrodu
Bobrzańskiego z dnia 26
stycznia 2022 r.

Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Nowogród Bobrzański na lata 2022-2024

Nowogród Bobrzański, 2021

S P I S T R E Ś C I

WPROWADZENIE.....	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	5
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	6
CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI	7
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I WSPIERANIA RODZINY	10
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH W ZAKRESIE SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W GMINIE NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI.....	11
POMOC SPOŁECZNA.....	11
PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD RODZIN	15
PROBLEM ALKOHOŁOWY WŚRÓD RODZIN.....	19
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ ZREALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI.....	24
ANALIZA SWOT	28
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	30
ADRESACI PROGRAMU	34
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	34
MONITORING PROGRAMU	35
WSKAŹNIKI MONITORINGOWE.....	35
EWALUACJA PROGRAMU	35

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Wykaz skrótów:

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GUS – Główny Urząd Statystyczny

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PP – Posterunek Policji

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

UM – Urząd Miejski

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

PPR – Punkt Pomocy Rodzinie

MGOKSiR – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji

W P R O W A D Z E N I E

Rodzina jest środowiskiem życiowym niemal każdego człowieka. Stanowi integralną część każdego społeczeństwa, a zarazem jego najmniejszą i podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną, w której człowiek przychodzi na świat i z którą łączą go wielorakie związki do końca życia. Jest grupą małą, pierwotną, o przewadze więzi osobistych, odznacza się międzypokoleniową i wielopokoleniową trwałością więzi, a członkostwo w niej jest autentyczne, dobrowolne i w zasadzie nierozzerwalne (za wyjątkiem porzucenia, rozwodu)¹.

Procesy industrializacji, urbanizacji i migracji w znaczący sposób zmieniły życie całych społeczeństw i rodzin. Przeobrażeniu uległa nie tylko struktura rodziny, ale również sposób jej funkcjonowania. Zmienił się model rodziny, zmalała liczebność rodziny, wzrosła jej anonimowość. Obok zinstytucjonalizowanego małżeństwa i rodziny funkcjonują alternatywne formy życia rodzinnego.

Współczesny model rodziny z typu autorytatywnego przekształcił się w typ rodziny partnerskiej. W wyniku reorganizacji władzy rodzinnej, znaczącą jej część w rodzinie przejmuje matka – żona. Wskutek wspólnego rozwiązywania codziennych spraw, wspólnych doświadczeń małżonków, kształtuje się między nimi partnerski styl wzajemnych interakcji. Małżonkowie posiadają równe prawa i obowiązki. Kobieta i mężczyzna stają się równorzędnymi partnerami pod względem wykształcenia, pozycji społecznej, zainteresowań społecznych². Według Jana Żebrowskiego zmiany w strukturze wewnętrznej rodziny obejmują trzy zasadnicze elementy: zmianę pozycji i ról małżonków, zmianę pozycji dziecka w rodzinie oraz proces autonomizacji jednostki³.

Główną przyczyną kształtowania się modelu partnerskiego w rodzinie jest wzrost niezależności ekonomicznej i psychicznej kobiety, która stanowi o poszerzeniu jej samodzielności życiowej. Kobiety - matki podejmują pracę zawodową, dążą do samorealizacji, niezależności. Rozwijają swoje pasje i zainteresowania. Nie poświęcają już całej swojej uwagi i czasu tylko na wychowanie dzieci i dbanie o dom. Mężczyźni nie są już tylko jedynymi żywicielami rodziny, ale również uczestniczą w pracach domowych, w opiece i wychowywaniu dzieci.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spistość, pozytywne stosunki między wszystkimi członkami, zaburzyło równowagę

¹ Kawula S, Brągiel J, Janke A., *Pedagogika rodziny*, Toruń 1999, s. 49.

² Cudak S., *Wybrane cechy współczesnego modelu życia małżeńskiego i rodzinnego*, [w:] *Pedagogika rodziny*, red. S. Cudak, Kielce 2007, s. 7.

³ Żebrowski J., *Współczesne przeobrażenia w funkcjonowaniu rodziny polskiej*, [w:] *Rodzina polska na przełomie wieków. Przeobrażenia, zagrożenia, patologie*, red. J. Żebrowski, Gdańsk 2001, s. 23.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

wewnątrzrodzinną oraz wpłynęło na: poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka, zdolności adaptacyjne.

Przemiany gospodarczo-kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nieradzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym, tj. choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje oraz lokalnym, tj. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny, itp.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej oraz materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. Wobec tego w pracy socjalnej zaproponowano oddziaływanie zindywidualizowane nakierowane w pierwszej kolejności na dzieci, a w drugiej na matki, gdyż to głównie kobiety są beneficjentami pomocy społecznej.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny.

Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji, itp.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Poniższa tabela przybliży ten podział.

Tabela 1. Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
→ Profilaktyka - wspieranie rodziny.	→ Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, → usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, → adopcja.	
→ Asystent rodziny, → placówki wsparcia dziennego, → rodziny wspierające, → inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny.	→ Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, → placówki opiekuńczo - wychowawcze, → usamodzielnianie, → organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), → rodziny pomocowe.	→ Ośrodek adopcyjny, → regionalna placówka opiekuńczo- terapeutyczna, → Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny.

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Zapisy Programu Wspierania Rodziny na terenie gminy Nowogród Bobrzański na lata 2022-2024 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 114, poz. 946),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 159 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329),
- ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1162 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),

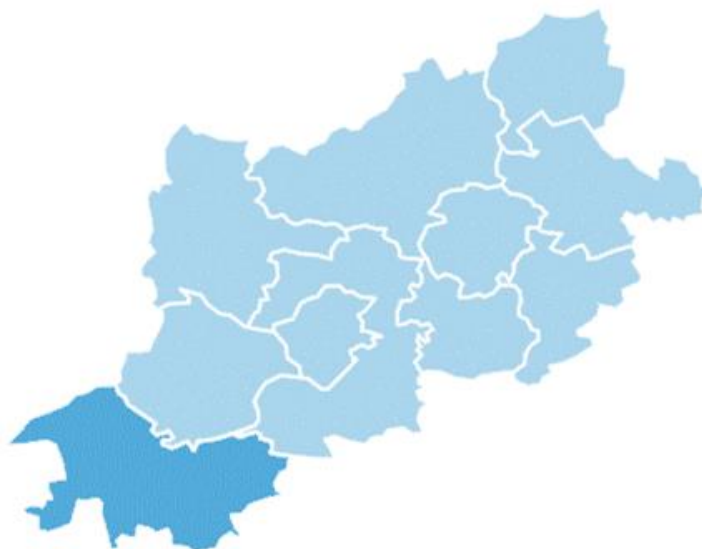
PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1162 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1744),
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1359).

CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI

Nowogród Bobrzański jest gminą miejsko-wiejską, w województwie lubuskim, w powiecie zielonogórskim. Teren Gminy zajmuje 259,4 km² powierzchni całego powiatu. 59% jej obszaru to użytki leśne, z kolei użytki rolne stanowią 30%. Graniczy ona z gminami: Bobrowice, Brzeźnica, Dąbie, Jasień, Kożuchów, Lubsko, Świdnica, Zielona Góra, Żagań oraz Żary.

Rysunek 1. Położenie gminy Nowogród Bobrzański na tle powiatu zielonogórskiego

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/>

Nowogród Bobrzański zamieszkuje 9 118 osób (stan na 31 grudnia 2020 roku). Liczba mężczyzn zamieszkujących Gminę jest nieznacznie mniejsza od liczby kobiet – stanowią oni bowiem 49% (4 442 mężczyzn) ogólnej liczby ludności Gminy, natomiast

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

kobiety 51% (4 676 kobiet). Współczynnik feminizacji w gminie Nowogród Bobrzański wynosi 103, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadają 103 kobiety.

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Nowogród Bobrzański w 2020 roku przyrost naturalny na 1000 ludności kształtował się na poziomie -3,40 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował niższą wartość niż w powiecie zielonogórskim (-1,78) oraz wyższy w porównaniu do województwie lubuskiego (-3,95). W przypadku Gminy zauważalny jest trend spadkowy w zakresie przyrostu naturalnego na 1000 ludności.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Nowogród Bobrzański w porównaniu do powiatu zielonogórskiego i województwa lubuskiego na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
gmina Nowogród Bobrzański	-2,22	-3,16	-3,40
powiat zielonogórski	0,32	-0,85	-1,78
województwo lubuskie	-1,49	-2,01	-3,95

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w Gminie według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawia się następująco:

- 18,1% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym – 0-17 lat;
- 59,8% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64;
- 22,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej dla mężczyzn, 60 lat i więcej dla kobiet).

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Nowogród Bobrzański. Na przestrzeni lat 2018-2020 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Odsetek osób w wieku produkcyjnym uległ spadkowi, z kolei osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2018-2020 utrzymywał się na stałym poziomie. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na zbliżonym poziomie w odniesieniu do wskaźników w całym kraju. W Polsce jest to 18,2% osób w wieku przedprodukcyjnym, 59,5% w wieku produkcyjnym oraz 22,3% w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2018-2020 (w procentach)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	18,1	18,1	18,1
wiek produkcyjny	61,0	60,3	59,8
wiek poprodukcyjny	21,0	21,6	22,1

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

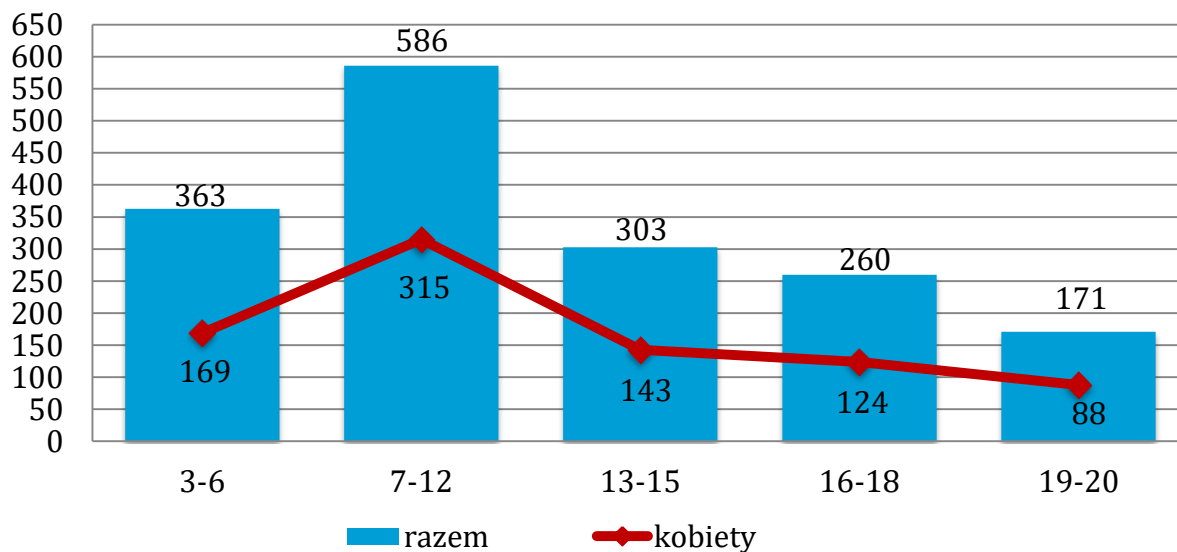
PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

Rozbudowana infrastruktura sportowa, rekreacyjna, czy kulturalna to ważny aspekt funkcjonowania gminy Nowogród Bobrzański, która ma kluczowy wpływ na podnoszenie jakości życia mieszkańców. Działalność kulturalną na terenie Gminy prowadzi **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Nowogrodzie Bobrzańskim**.

Upowszechnianie wiedzy i kultury w Gminie jest również zadaniem **Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowogrodzie Bobrzańskim**. Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, która służy rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców.

W wieku potencjalnej nauki (3-20 lat) w 2020 roku było 1 683 mieszkańców gminy Nowogród Bobrzański, w tym 50% stanowiły kobiety, a drugą połowę mężczyźni. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że najwięcej osób miało w przedmiotowym roku 7-12 lat (586 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje wykres nr 2.

Wykres 1. Ludność gminy Nowogród Bobrzański według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W skład placówek oświatowych gminy Nowogród Bobrzański wchodzi:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Nowogrodzie Bobrzańskim,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Brodatego w Nowogrodzie Bobrzańskim,
- Miejsko-Gminne Przedszkole Samorządowe w Nowogrodzie Bobrzańskim,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Niwiskach wraz z oddziałami przedszkolnymi.

Ponadto na terenie Gminy funkcjonuje Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny Pro Novo w Bogaczowie oraz placówki działające w ramach ustawy

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 – Klub Dziecięcy ul. Szkolna 6 oraz Klub Małych Einsteinów ul. Bogaczowska 6.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I WSPIERANIA RODZINY

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Nowogród Bobrzański należą:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Miejski,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny – Punkt Pomocy Rodzinie,
- Posterunek Policji,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- ośrodki zdrowia,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Nowogrodzie Bobrzańskim,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nowogrodzie Bobrzańskim,
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka – Koło w Nowogrodzie Bobrzańskim,
- instytucje kościelne,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO).

Są to podmioty prowadzące działalność na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rodziny, bądź tą działalność wspomagające. Działają również na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rodziny w gminie Nowogród Bobrzański można zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych;
- terapeutów uzależnień;
- kuratorów społecznych oraz zawodowych;
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- funkcjonariuszy Policji;
- pracowników ochrony zdrowia.

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH W ZAKRESIE SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W GMINIE NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI

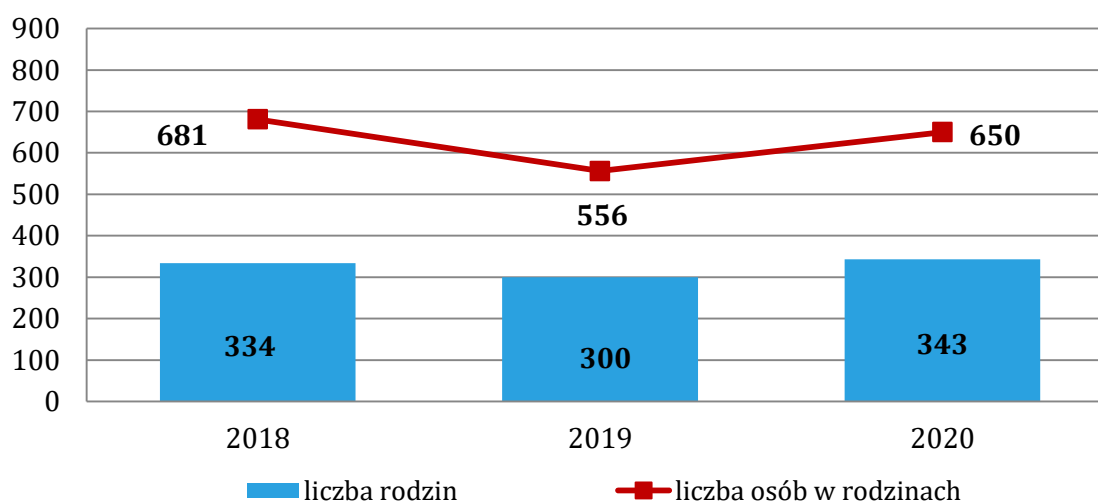
POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały 343 rodziny z gminy Nowogród Bobrzański. Na przestrzeni lat 2018-2020 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie zwiększyła się o 3% (w 2020 roku względem 2018 roku), natomiast liczba osób w rodzinach ulegała wahaniom. Szczegółowe dane w tej kwestii przedstawia wykres poniżej.

Wykres 2. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Nowogród Bobrzański w latach 2018-2020

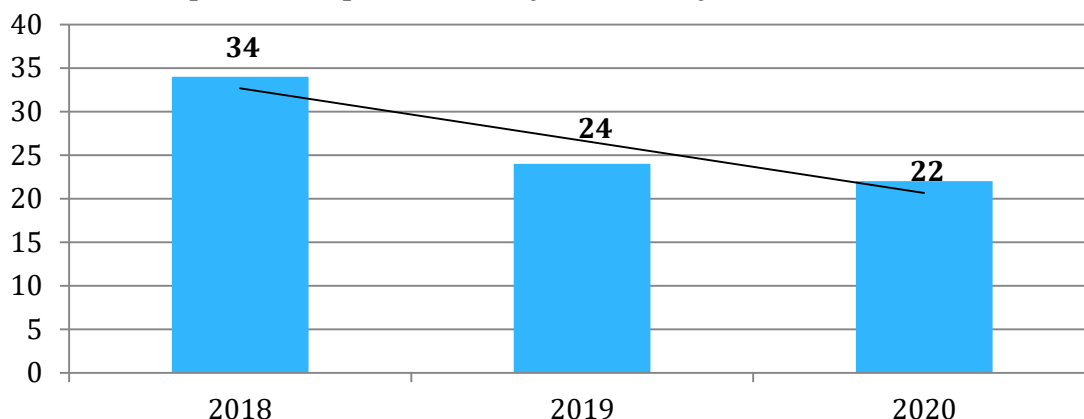

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Na przestrzeni lat 2018-2020 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ulegała systematycznemu spadkowi – od 2018 roku o 35%. Wśród rodzin, którym zostało udzielone wsparcie z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w 2020 roku znajdowało się 16 rodzin niepełnych oraz 10 rodzin wielodzietnych (rodziny niepełne mogą być jednocześnie rodzinami wielodzietnymi i odwrotnie).

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Wykres 3. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku zostało przyznanych łącznie 537 świadczeń rodzinom posiadającym jedno dziecko, 1 182 świadczenia rodzinom z dwójką dzieci, 1 817 świadczeń rodzinom z trójką dzieci oraz 518 świadczeń rodzinom z czwórką lub większą liczbą dzieci. Liczba świadczeń przyznanych rodzinom nie posiadającym dzieci była największa i wyniosła w roku przedmiotowym 12 589. Szczegółowe dane w zakresie liczby przyznanych świadczeń niepieniężnych oraz pieniężnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w formie świadczeń w 2020 roku

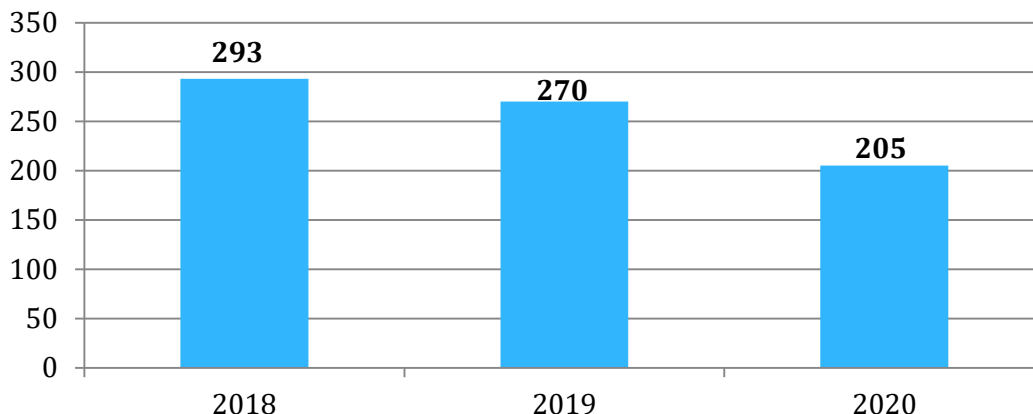
typ rodzin	liczba świadczeń niepieniężnych	liczba świadczeń pieniężnych	liczba świadczeń ogółem
bez dzieci	11 190	1 399	12 589
jedno dziecko	415	122	537
dwoje dzieci	953	229	1 182
troje dzieci	1 639	178	1 817
czworo i więcej dzieci	486	32	518

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 rok

Na poniższym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2018-2020. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2020 roku korzystało średnio 205 rodzin, czyli o 24% rodzin mniej niż w roku 2019 oraz o 30% mniej w stosunku do 2018 roku.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Wykres 4. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w latach 2018-2020

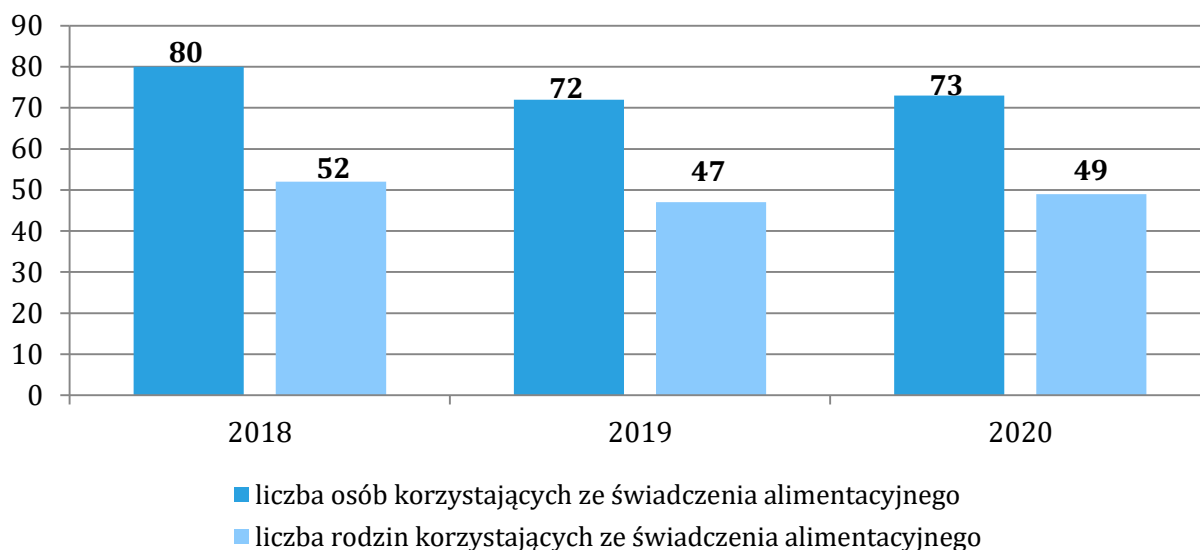

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 rok

Osoba uprawniona oznacza osobę uprawnioną do otrzymywania alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów tytułem wykonawczym jednakże nie wyżej niż 500,00 zł.

W roku 2020 z omawianych świadczeń skorzystało 49 rodzin. W latach 2018-2019 można zauważyć spadek liczby rodzin korzystających z tego świadczenia, natomiast w 2020 roku nastąpił niewielki wzrost. Dane w zakresie liczby osób i rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 5. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w latach 2018-2020

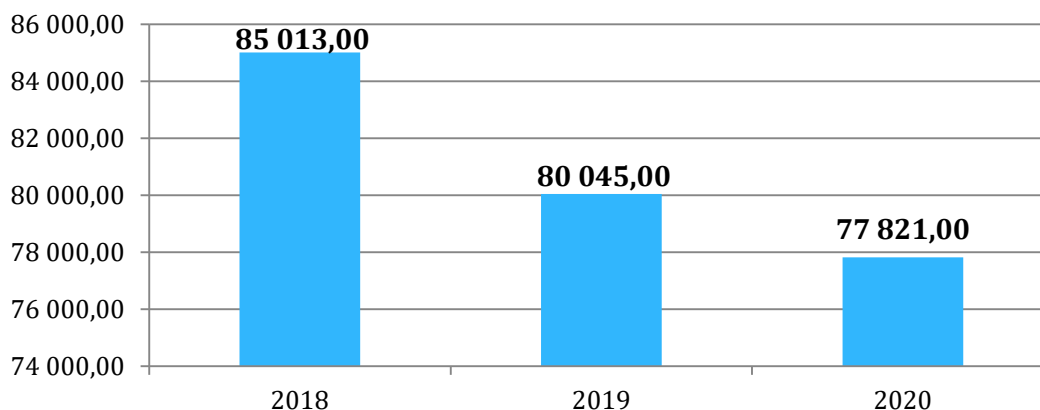

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 rok

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 77 821,00 zł. Można zauważyć, że kwota przekazana na pobyt dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do 2018 roku spadła o 8%.

Tabela 5. Odpłatność za pobyt w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2018-2020 (w złotych)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku w MGOPS zatrudniony był 1 asystent rodziny, a z jego usług skorzystało 12 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Na przestrzeni lat 2018-2019 liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny była stała, z kolei w 2020 roku uległa niewielkiemu spadkowi.

Tabela 6. Dane dotyczące asystentury rodziny w gminie Nowogród Bobrzański na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	15	15	12
liczba asystentów rodziny w Gminie	2	1	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 rok

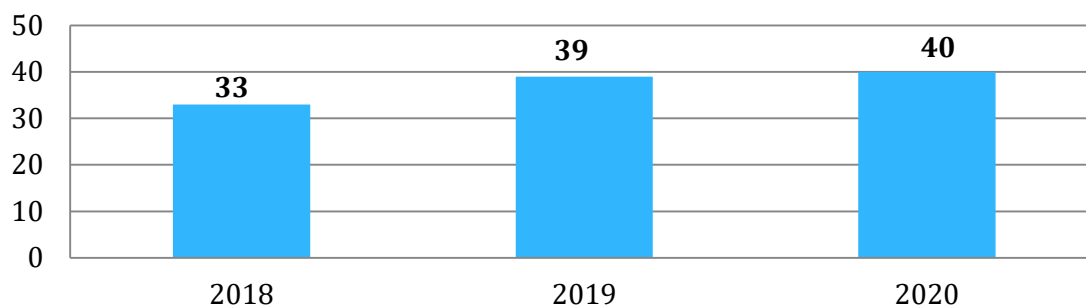
Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał do realizacji nowe zadanie z dniem 01.07.2018 roku, którym było ustalenie prawa i wypłata świadczeń Dobry Start, przysługujących w związku z rozpoczęciem roku szkolnego dzieciom lub osobom uczącym się do 20 roku życia oraz dzieciom lub osobom uczącym się do 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących i legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2020 roku w gminie Nowogród Bobrzański wypłacono świadczenia „Dobry start” 1 063 dzieciom, na łączną kwotę 318 900 zł.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD RODZIN

W 2020 roku z powodu przemocy w rodzinie pomoc Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Bobrzańskim otrzymało 40 rodzin. W 2019 roku ze wsparcia z omawianego powodu skorzystało 39 rodzin, z kolei w 2018 roku – 33 rodziny. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie w latach 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Kolejną analizowaną kwestią są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych. Na przestrzeni lat 2019-2020 liczba posiedzeń Zespołu wyniosła 4, czyli o 1 mniej niż w 2018 roku. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych w ramach Zespołu powoływane są grupy robocze. W ciągu omawianych lat liczba grup roboczych oraz ich posiedzeń wahała się. W 2020 roku 22 grupy robocze spotkały się łącznie 79 razy, co w porównaniu do 2019 roku oznacza spadek w wysokości 8% w przypadku liczby grup, a w kontekście liczby ich posiedzeń zauważalny jest spadek o 14%.

Tabela 7. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	4	4
2	liczba utworzonych grup roboczych	20	24	22
3	liczba posiedzeń grup roboczych	78	92	79

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Bobrzańskim za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku wsparcie zostało udzielone łącznie 129 członkom rodzin, w których dochodziło do zachowań przemocowych, w tym: 41 kobietom, 46 mężczyznom i 42 dzieciom. W porównaniu lat poprzednich można zauważyć wzrost liczby osób z którymi członkowie ZI prowadzili pracę. Wśród osób, z którymi prowadzone są czynności w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego należy wskazać również znaczny udział dzieci, które w 2020 roku stanowiły 33% wszystkich osób objętych pomocą.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Tabela 8. Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2018-2020

LP.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
2	liczba osób	97	121	129
3	liczba dzieci	31	32	42
4	liczba kobiet	56	44	41
5	liczba mężczyzn	10	43	46

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Bobrzańskim za 2018, 2019 i 2020 rok

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W 2020 roku sporządzono 25 formularzy „Niebieskie Karty - A”. Ponadto w omawianym roku sporządzone zostały przez Grupę Roboczą 22 formularze „Niebieskie Karty - C” oraz 4 formularze „Niebieskie Karty - D”. Na przestrzeni omawianych lat liczba wszystkich sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” ulegała wahaniom. Liczba zakończonych procedur NK również ulegała wahaniom w latach 2018-2020, jednakże w 2020 roku osiągnęła najwyższą wartość.

Tabela 9. Dane statystyczne dotyczące procedury „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020

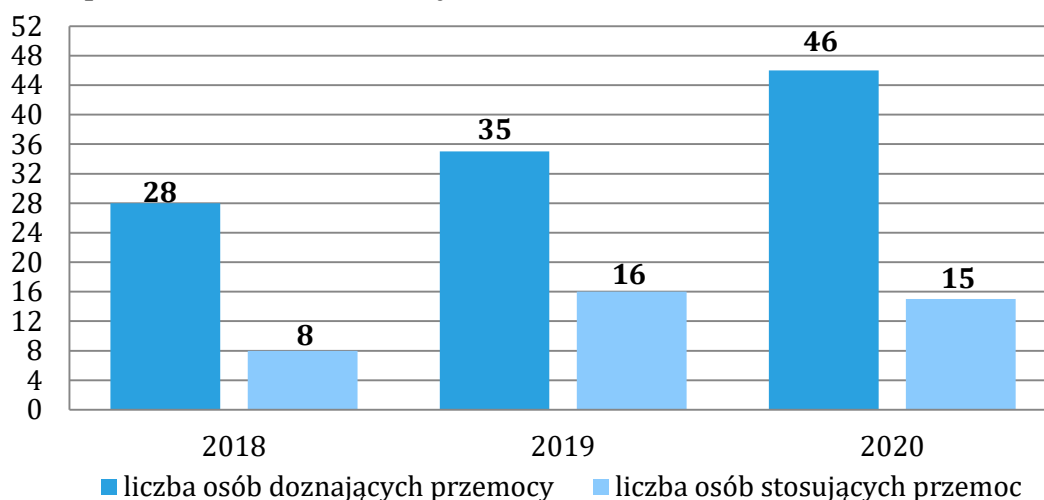
L.P.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - A”	22	26	25
2	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - C” przez Grupę Roboczą	18	23	22
3	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - D” przez Grupę Roboczą	14	15	4
4	liczba zakończonych procedur	22	20	27

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Bobrzańskim za 2018, 2019 i 2020 rok

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

Na terenie gminy Nowogród Bobrzański osoby doznające i stosujące przemoc w rodzinie mogą uzyskać pomoc i wsparcie głównie w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i przy nim działającym Zespole Interdyscyplinarnym, ale również w Punkcie Pomocy Rodzinie. Na przestrzeni omawianych lat liczba osób stosujących oraz doznających przemoc w rodzinie korzystających z Punktu była znaczna. Na przestrzeni analizowanych lat zarówno liczba osób doznających jak i stosujących przemoc, którym udzielono pomocy uległa zwiększeniu. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7. Liczba osób doznających przemoc oraz stosujących przemoc, którym udzielono porad w Punkcie Pomocy Rodzinie w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2021 roku na terenie gminy Nowogród Bobrzański przeprowadzone zostały badania, których istotą było poznanie opinii oraz postaw dorosłych mieszkańców oraz uczniów na temat problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, przemoc domowej, rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych oraz profilaktyki. Badaniu poddano również pracowników instytucji funkcjonujących na terenie Gminy, w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. W badaniu wzięło udział 100 uczniów, 103 dorosłych mieszkańców Gminy oraz 70 pracowników.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD UCZNIÓW Z GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI

24%

- Odsetek uczniów deklarujących doświadczenie przemocy kiedykolwiek w życiu.

12%

- Odsetek uczniów deklarujących doświadczenie przemocy ze strony rodziców.

1%

- Odsetek uczniów deklarujących doświadczanie bezpośredniej przemocy w swoim domu.

18%

- Odsetek uczniów deklarujących stosowanie przemocy kiedykolwiek w życiu.

**PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD DOROŚŁYCH MIESZKAŃCÓW
GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI**

8%

- Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doświadczenie przemocy.

27%

- Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej.

3%

- Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących występowanie przemocy w swoim domu.

18%

- Odsetek dorosłych mieszkańców oceniających pozytywnie stosowanie kar fizycznych wobec dzieci lub wykazujących w tym temacie brak wiedzy.

**PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE Z PERSPEKTYWY PRACOWNIKÓW
INSTYTUCJONALNYCH**

27%

- Odsetek pracowników instytucjonalnych oceniających natężenie poziomu przemocy w Gminie jako bardzo duże i duże.

51%

- Odsetek pracowników, którzy znają rodziny, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie.

37%

- Odsetek pracowników deklarujących problem przemocy jako istotny na terenie Gminy.

Z diagnozy problemów społecznych na terenie gminy Nowogród Bobrzański wynika, iż głównymi problemami związanymi z przemocą w rodzinie w Gminie są:

- znaczny odsetek mieszkańców nieoceniających jednoznacznie negatywnie stosowania kar fizycznych w procesie wychowania,
- znajomość kogoś w swoim otoczeniu doświadczającego przemocy domowej przez co czwartego mieszkańca biorącego udział w badaniu ankietowym,
- doświadczenie przemocy przez 24% uczniów biorących udział w badaniu ankietowym,
- przemoc w rodzinie oceniana przez znaczny odsetek pracowników instytucjonalnych jako istotny problem dotyczący mieszkańców Gminy,
- znajomość wielu i kilku rodzin, w których występuje przemoc domowa, deklarowana przez co drugiego pracownika.

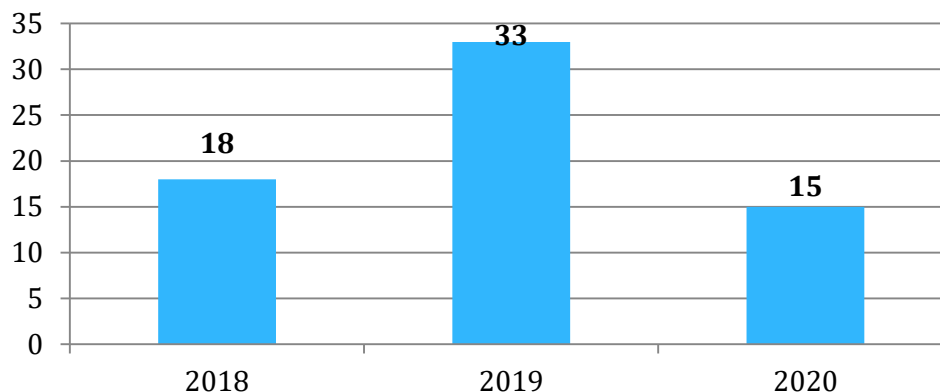
PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD RODZIN

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych.

W 2020 roku z powodu alkoholizmu pomoc i wsparcie z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Nowogród Bobrzański otrzymało 15 rodzin. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba ta ulegała wahaniom, a w 2020 roku osiągnęła najniższą wartość.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Wykres 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w latach 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Dane dotyczące działań GKRPA w gminie Nowogród Bobrzański podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela. Jak wynika z danych źródłowych, w porównaniu do roku 2018 liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy zmalała o 32%. Zmniejszyła się również liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy o 75%. Znaczny spadek w tym zakresie może być wynikiem trwającej pandemii COVID-19 w 2020 roku oraz związanych z nią obostrzeń sanitarnych. W 2020 roku członkowie GKRPA podjęli czynności zmierzającej do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia wobec 21 osób oraz wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 11 osób. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 10. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Nowogród Bobrzański wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020

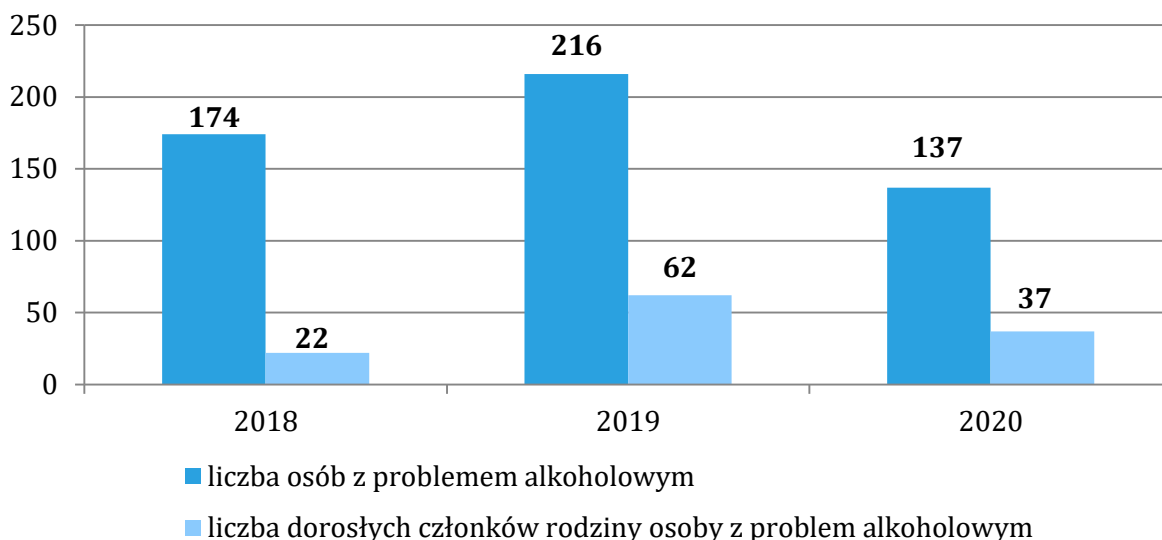
wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	197	161	134
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	168	67	42
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	32	32	21
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	9	18	11

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

Na terenie gminy Nowogród Bobrzański funkcjonuje Punkt Konsultacyjno-Informacyjny finansowany ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2020 roku udzielono porady 137 osobom z problemem alkoholowym oraz 37 członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 9. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

Poniżej przedstawione zostały najważniejsze wyniki badań dotyczące spożywania alkoholu na terenie gminy Nowogród Bobrzański.

SPOŻYWANIE ALKOHOLU PRZEZ UCZNIÓW Z GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI

14%

- Odsetek uczniów, którzy sięgnęli po alkohol.

7%

- Odsetek uczniów oceniających alkohol za mało szkodliwy lub nieszkodliwy.

21%

- Odsetek uczniów uznających alkohol za łatwy do zdobycia.

31%

- Odsetek uczniów, którzy zostali poczęstowani alkoholem przez rodziców (*spośród tych, którzy spożywali alkohol*).

SPOŻYWANIE ALKOHOLU PRZEZ DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI

15%

- Odsetek dorosłych mieszkańców spożywających alkohol z dużą częstotliwością (kilka razy w tygodniu lub/i codziennie).

11%

- Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy wykonywali obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu (*spośród tych, którzy spożywają alkohol*).

42%

- Odsetek dorosłych mieszkańców będących świadkiem prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.

9%

- Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy kierowali pojazdami pod wpływem alkoholu (*spośród tych, którzy spożywają alkohol*).

33%

- Odsetek dorosłych mieszkańców będących świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na terenie swojej miejscowości.

**SPOŻYWANIE ALKOHOLU NA TERENIE GMINY Z PERSPEKTYWY
PRACOWNIKÓW INSTYTUCJONALNYCH**

13%

- Odsetek pracowników uznających problem uzależnień wśród dorosłych mieszkańców jako duży.

32%

- Odsetek pracowników uznających problem spożywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży jako duży i bardzo duży.

73%

- Odsetek pracowników znających wiele i kilka rodzin, w których występuje problem uzależnienia.

Z diagnozy problemu alkoholowego na terenie gminy Nowogród Bobrzański wynika, iż głównymi problemami na terenie Gminy są:

- uczestniczenie rodziców w inicjacji alkoholowej swoich dzieci;
- znaczny odsetek uczniów uznających alkohol za łatwo dostępny na terenie swojej miejscowości;
- problem kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu na terenie Gminy;
- problem spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne;
- znaczny odsetek pracowników deklarujących znajomość rodzin w Gminie, które borykają się z problemem uzależnienia.

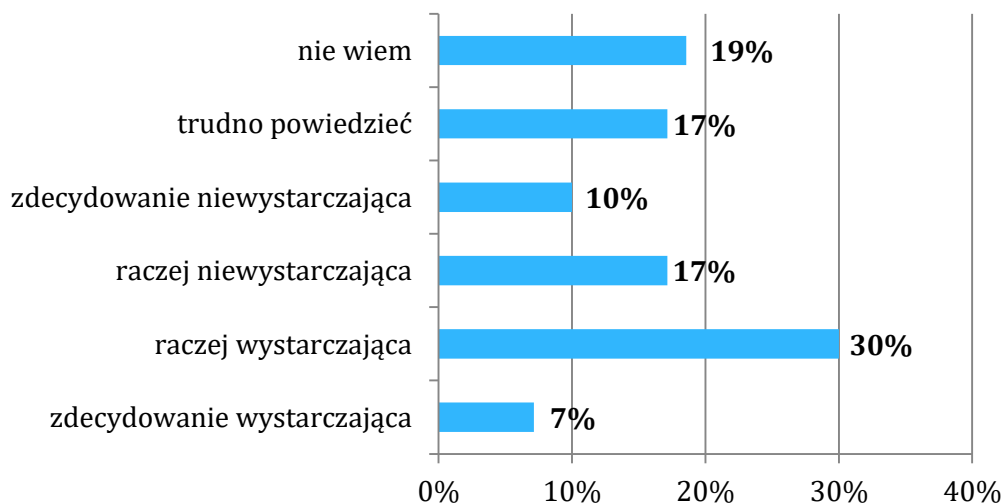

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ ZREALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI

W 2021 roku na terenie gminy Nowogród Bobrzański przeprowadzone zostały badania społeczne mające na celu identyfikację występujących wśród mieszkańców problemów społecznych takich jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm, narkomania, nikotynizm, przemoc rówieśnicza, cyberprzemoc oraz uzależnienia behawioralne. Wyniki przedstawione poniżej dotyczące kwestii związanych ze wsparciem rodzin w gminie Nowogród Bobrzański, w opinii pracowników instytucji funkcjonujących na jej terenie.

W pytaniu zawartym w kwestionariuszu poproszono pracowników instytucjonalnych o wyrażenie opinii na temat oferty pomocowej dla rodzin z terenu Gminy. Zdaniem 7% oferta ta jest zdecydowanie wystarczająca, a 30% raczej wystarczająca. Odmiennego zdania jest 10% respondentów, którzy wskazali, że oferta pomocowa dla rodzin na terenie gminy Nowogród Bobrzański jest zdecydowanie niewystarczająca oraz raczej niewystarczająca (17%). Kolejne 17% badanych pracowników miało problem z udzieleniem odpowiedzi na poniższe pytanie, natomiast 19% w ogóle nie posiadało z tego obszaru wiedzy.

Wykres 10. Czy Pana/i zdaniem oferta pomocowa dla rodzin z terenu Gminy jest wystarczająca?

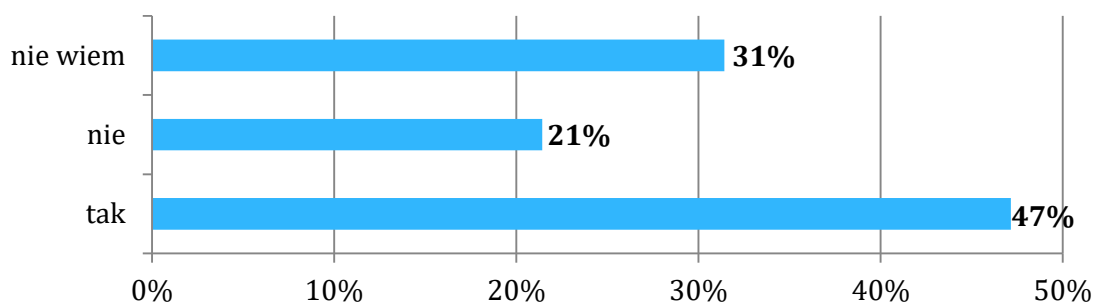

Następnie zapytano pracowników instytucjonalnych o rodzaj działań podejmowanych w zakresie wspierania rodziny przez instytucje, w której są zatrudnieni. Do najczęściej wymienianych zaliczają się: *wielokierunkowa praca socjalna, wsparcie asystenta rodziny, pomoc finansowa i rzeczowa, organizowanie imprez szkolnych i lokalnych, wspieranie rodziny w rozwiązywaniu problemów społeczno-pedagogicznych oraz dydaktycznych*. Wśród innych form pomocy w tym obszarze znalazły się *mediacje, terapia rodzin, udzielanie porad prawnych oraz dostarczanie żywności do rodzin najbardziej potrzebujących*.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI NA LATA 2022-2024

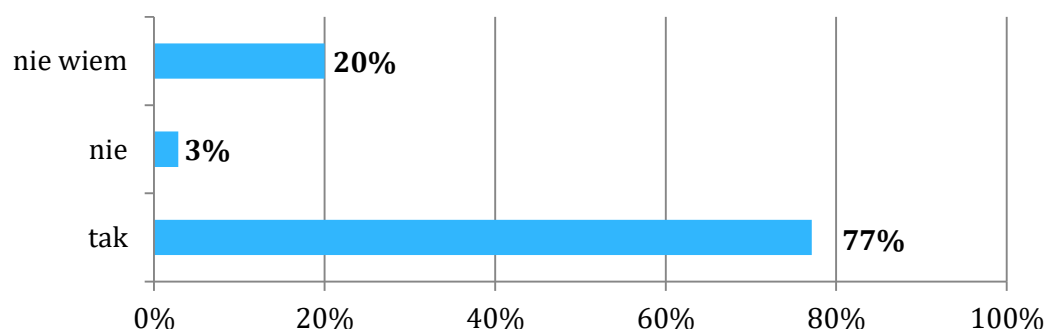
W dalszej części dokumentu spytano respondentów o ilość organizowanych działań na rzecz integracji rodzin. Zdaniem blisko połowy badanych pracowników instytucjonalnych liczba prowadzonych działań jest wystarczająca, przeciwnego zdania jest co piąty badany (tj. 21%). 31% nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 11. Czy Pana/i zdaniem na terenie Gminy organizowana jest wystarczająca ilość działań na rzecz integracji rodzin (np. pikniki, festyny)?

Aż 77% badanych pracowników instytucjonalnych uważa, że występuje potrzeba prowadzenia zajęć wspomagających umiejętności wychowawcze rodziców. Przeciwnego zdania jest jedynie 3% badanych, z kolei co piąty respondent nie potrafił udzielić odpowiedzi na to pytanie.

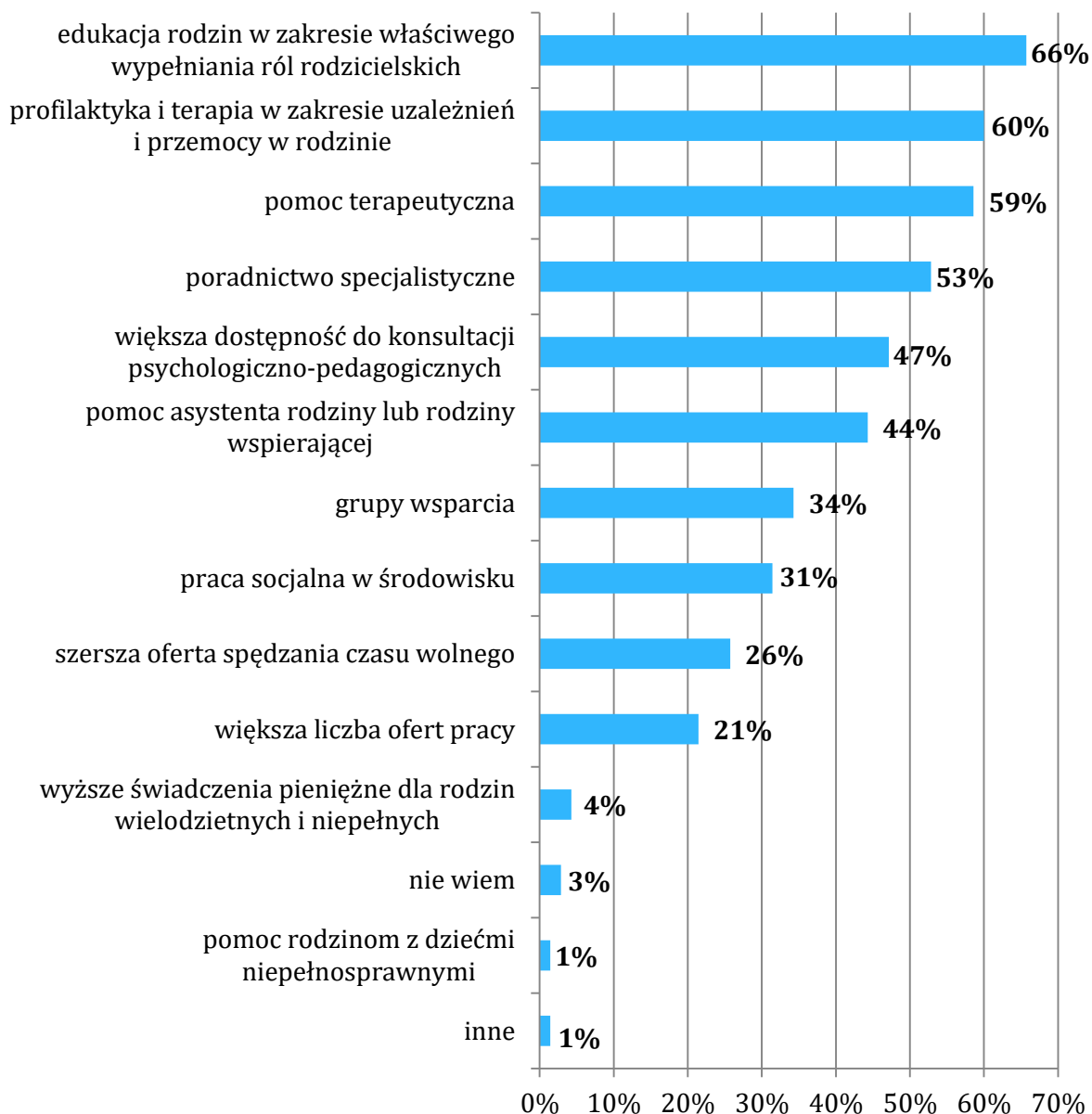
Wykres 12. Czy Pana/i zdaniem na terenie Gminy jest potrzeba prowadzenia zajęć wspomagających umiejętności wychowawcze rodziców?

Mimo stałego rozwijania instrumentów polityki prorodzinnej i form wsparcia rodzin nadal w wielu gminach w Polsce istnieją swoiste nisze w zakresie ich świadczenia przez lokalne podmioty pomocy społecznej. Pracownicy instytucjonalni uczestniczący w badaniu ankietowym wskazali działania i formy wsparcia, których ich zdaniem brakuje lub są dostępne w niewystarczającej skali, a które poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w Gminie. Najwięcej respondentów przyznało, że istotny wpływ na wsparcie rodzin miałyby edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich (66%), profilaktyka rodzin w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie (60%) oraz pomoc terapeutyczna (59%). W opinii 53% ankietowanych do poprawy sytuacji rodzin istotnie przyczyniłoby się prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, 47% badanych pracowników wskazała na większą dostępność do konsultacji psychologiczno-pedagogicznych, natomiast 44% na pomoc asystenta rodziny lub rodzinny wspierającej. W odpowiedziach inne znalazła się pomoc rodzinom z dziećmi z niepełnosprawnościami.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Wykres 13. Jakie działania według Pana/i poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w Gminie?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W badaniu przeprowadzonym wśród pracowników instytucjonalnych z terenu gminy Nowogród Bobrzański podjęto się określenia dostępności do usług społecznych kierowanych do rodzin z dziećmi przez realizatorów lokalnej polityki społecznej. Z odpowiedzi respondentów wynika, iż do najpowszechniejszych działań w zakresie wsparcia rodzin należy zapewnienie opieki przedszkolnej dla dzieci (77%), organizacja działań na rzecz integracji rodzin (32%) oraz zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3 (31%). Z kolei niską i bardzo niską dostępnością w opinii pracowników odznacza się podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców (47%), organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rodzin (po 36%).

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

Wykres 14. Jak ocenia Pan/i poziom dostępności do usług w niżej wymienionych obszarach w Gminie?

	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Źle	Bardzo źle	Nie wiem
Zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3	4%	27%	30%	14%	3%	21%
Zapewnienie opieki przedszkolnej dla dzieci	14%	63%	16%	1%	0%	6%
Organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	1%	19%	37%	30%	3%	10%
Wspieranie dzieci i młodzieży w wyrównywaniu szans edukacyjnych	3%	27%	46%	17%	3%	4%
Organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dla rodzin	1%	16%	33%	33%	3%	14%
Organizacja działań na rzecz integracji rodzin (pikniki, festyny, zawody)	9%	23%	47%	13%	0%	9%
Organizacja zajęć/warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców	1%	3%	40%	33%	14%	9%

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnątrz oraz na zewnątrz. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- ➔ **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- ➔ **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- ➔ **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- ➔ **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwinięta infrastruktura kulturalna, sportowa i rekreacyjna oraz turystyczna. ▪ Rozwinięta infrastruktura edukacyjna, w tym dostęp do szkół podstawowych oraz klubu dziecięcego. ▪ Zasoby instytucjonalne i ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin: MGOPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupy robocze, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny – Punkt Pomocy Rodzinie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka – Koło w Nowogrodzie Bobrzańskim. ▪ Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie udzielania pomocy i wsparcia rodzinom. ▪ Spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia MGOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. ▪ Możliwość skorzystania z usług asystenta rodziny na terenie Gminy. ▪ Stosunkowo mały odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doznanie przemocy w rodzinie. ▪ Świadomość większości dorosłych mieszkańców oraz uczniów na temat szkodliwości alkoholu dla zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ujemny przyrost naturalny oraz jego spadek na przestrzeni lat. ▪ Niekorzystne zmiany demograficzne – spadek udziału osób w wieku produkcyjnym i wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w lokalnej społeczności. ▪ Stosunkowo wysoka liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. ▪ Wzrost liczby osób objętych pomocą ZI oraz korzystających z pomocy MGOPS z powodu przemocy w rodzinie. ▪ Brak świadomości znacznej części mieszkańców odnośnie negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych wobec dzieci w procesie wychowania. ▪ Występowanie problemu kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu oraz spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne na terenie Gminy. ▪ Konieczność prowadzenia zajęć wspomagających umiejętności wychowawcze, zauważona przez większość badanych pracowników. ▪ Niewystarczający poziom dostępności do opieki dla dzieci do lat 3, organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz organizacji działań wspomagających kompetencje wychowawcze rodziców, zdaniem części ankietowanych.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wystarczająca oferta pomocowa dla rodzin z terenu Gminy, zdaniem co trzeciego badanego pracownika instytucjonalnego. ▪ Wystarczająca ilość działań na rzecz integracji rodzin z terenu Gminy, zdaniem co drugiego respondenta.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak rodzin wspierających.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom. ▪ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy. ▪ Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. ▪ Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się wsparciem rodzin (szkolenia dla różnych grup zawodowych). ▪ Poszerzenie oferty placówek wsparcia dziennego. ▪ Zwiększenie dostępu do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie. ▪ Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla rodzin oraz dzieci i młodzieży na terenie Gminy. ▪ Zwiększenie dostępności do placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3. ▪ Wzmocnienie kompetencji wychowawczych wśród rodziców zamieszkujących Gminę.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji pomocowych. ▪ Problem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinach. ▪ Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc rodzinom. ▪ Wzrost zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży. ▪ Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. ▪ Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. ▪ Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. ▪ Zagrożenie problemem podejmowania zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży. ▪ Brak możliwości podjęcia zatrudnienia przez młode matki, z powodu ograniczonej liczby miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Usprawnienie systemu pomocy i wsparcia dla rodzin w gminie Nowogród Bobrzański, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kompetencji wychowawczych rodziców jako formy wzmacniania podstawowych funkcji rodziny.

Celami operacyjnymi Programu są:

- podniesienie jakości systemu wsparcia socjalnego oraz zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego,
- edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży,
- podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz wspierania rodziny,
- zabezpieczenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz współpraca z innymi podmiotami w tym zakresie.

Cel operacyjny nr 1 Podniesienie jakości systemu wsparcia socjalnego oraz zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin: – objętych pomocą społeczną, – korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.	Liczba dzieci i młodzieży objętych programem.
1.3	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny – Punkt Pomocy Rodzinie, placówki oświatowe, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka – Koło w Nowogrodzie Bobrzańskim.	Liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba udzielonych porad, liczba podmiotów udzielających wsparcia.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

1.4	Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników MGOPS.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.
1.5	Współorganizowanie wycieczek zimowych i letniego dla dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Kuratorium Oświaty, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.	Liczba osób korzystających z wycieczek zimowych i letniego.
1.6	Udzielanie wsparcia w ramach ustawy „Za Życiem”.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski.	Liczba rodzin objętych wsparciem.
1.7	Kontynuacja realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski.	Ilość złożonych wniosków, ilość wydanych Kart.
1.8	Kontynuowanie prowadzenia Punktu Pomocy Rodzinie dla osób uzależnionych oraz osób w kryzysie.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba osób, którym udzielono porad. Liczba udzielonych porad.

Cel operacyjny nr 2 Edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.			
Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
2.1	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
2.2	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.	Liczba zrealizowanych działań, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.
2.3	Promowanie i tworzenie rodzin wspierających oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba rodzin objętych wsparciem, liczba funkcjonujących rodzin wspierających.
2.4	Organizacja wycieczek letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.	Liczba dzieci korzystających z wycieczek z programem profilaktycznym.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

2.5	Poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, liczba dostępnych zajęć.
2.6	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez utworzenie placówki wsparcia dziennego, świetlic wiejskich oraz szkolnych.	Placówki oświatowe, Urząd Miejski, NGO, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.	Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego.
2.7	Współorganizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	Placówki oświatowe, Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji	Liczba zorganizowanych wydarzeń, liczba uczestników wydarzeń/imprez.
2.8	Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmocnienia kompetencji wychowawczych oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka.	Liczba uczestników warsztatów, liczba zorganizowanych warsztatów.
2.9	Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Posterunek Policji.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych.
2.10	Udzielanie pomocy w formie stypendiów, zasiłków szkolnych.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

2.11	Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka.	Liczba przeprowadzonych warsztatów/programów, liczba uczestników.
2.12	Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka.	Liczba dzieci korzystających z porad psychologicznych i pedagogicznych w szkołach.

**Cel operacyjny nr 3
Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz wspierania rodziny.**

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
3.1	Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów, liczba osób biorących udział w szkoleniach/warsztatach.
3.2	Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.
3.3	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Zespół Interdyscyplinarny.	Liczba rozpowszechnionych informacji.
3.4	Propagowanie idei wolontariatu i innych form aktywności społecznej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.	Liczba wolontariuszy.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
NA LATA 2022-2024**

3.5	Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, NGO.	Liczba rodziców uczestniczących w grupie wsparcia. Liczba spotkań grupy.
------------	---	--	--

**Cel operacyjny nr 4
Zabezpieczenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz współpraca z innymi podmiotami w tym zakresie.**

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
4.1	Podjęcie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.
4.2	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych, liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4.3	Prowadzenie pracy z rodziną biologiczną w celu powrotu dziecka z pieczy zastępczej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, objętych wsparciem asystenta rodziny. Liczba rodzin objętych wsparciem pracownika socjalnego.

A D R E S A C I P R O G R A M U

Adresatami Programu Wspierania Rodziny są mieszkańcy Gminy – głównie:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodziny których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej,
- rodziny przeżywające kryzys,
- rodziny w których występuje przemoc domowa i dotknięte są uzależnieniami od alkoholu, narkotyków lub innych substancji.

Program kierowany jest także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz rodzin oraz dzieci i młodzieży.

Ź R Ó D Ł A F I N A N S O W A N I A

Zadania Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Nowogród Bobrzański na lata 2022-2024 finansowane będą z następujących źródeł:

- środki własne Gminy,
- środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

MONITORING PROGRAMU

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Nowogród Bobrzański na lata 2022-2024 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań oraz cele zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zarówno monitoring jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o w/w wskaźniki. Katalog wskaźników może być uzupełniany, bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja – jej celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Wspierania Rodziny powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj. metody jakościowe i ilościowe.